

Gweithdrefnau ar gyfer ymchwilio i dorri safonau cynnwys ar gyfer teledu a radio

Dyddiad cyhoeddi:

3 Ebrill 2017

Gweithdrefnau ar gyfer ymchwilio i dorri safonau cynnwys ar gyfer teledu a radio

Cyflwyniad

- 1.1 Mae'r ddogfen hon yn amlinellu Gweithdrefnau Ofcom ar gyfer delio â chwynion a datrys cwynion (neu ar gyfer cynnal ei ymchwiliadau ei hun) ynghylch cydymffurfriad darlledwyr¹ â'r safonau cynnwys sydd wedi cael eu gosod o dan adran 319 o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003 ("Deddf 2003").² Daw'r Gweithdrefnau hyn i rym ar 3 Ebrill 2017.^{3,4}
- 1.2 Nid yw'r Gweithdrefnau hyn yn berthnasol i Wasanaethau Darlledu Cyhoeddus y BBC yn y DU na Gwasanaethau Rhaglenni ar-alw Cyhoeddus y BBC yn y DU⁵. Mae gweithdrefnau gwahanol yn berthnasol i'r gwasanaethau hyn: <https://www.ofcom.org.uk/data/assets/pdf/file/0030/99417/procedures-bbc.pdf>. Mae'r gweithdrefnau hyn yn berthnasol i gwmnïau darlledu masnachol y BBC sy'n cael eu trwyddedu gan Ofcom.
- 1.3 Mae gweithdrefnau eraill yn berthnasol i ystyried cwynion ynghylch Tegwch a/neu Breifatrwydd o dan Ran 5 o Ddeddf Darlledu 1996⁶.
- 1.4 Os bydd Ofcom yn credu ei bod yn angenrheidiol gwyro oddi wrth y Gweithdrefnau hyn mewn unrhyw ffordd o sylwedd mewn achos penodol am resymau sy'n ymwneud â thegwch a/neu er mwyn i Ofcom ystyried cwyn neu gynnal ymchwiliad yn briodol, bydd yn ysgrifennu at y darlledwr dan sylw (ac unrhyw bartïon perthnasol eraill) ymlaen llaw yn nodi natur/graddfa ei wyriad oddi wrthynt a'i resymau dros wneud hynny.

Fframwaith statudol

- 1.5 Mae gan Ofcom ddyletswyddau mewn perthynas â darlledu sy'n cynnwys sicrhau bod safonau ar waith, ar gyfer pob gwasanaeth teledu a radio, sy'n rhoi digon o amddiffyniad i aelodau'r cyhoedd rhag cynnwys deunyddiau sy'n achosi tramgwydd a niwed mewn gwasanaethau o'r fath: adran 3(2)(e) o Ddeddf 2003.
- 1.6 Wrth wneud yn siŵr bod y safonau hyn yn cael eu dilyn, rhaid i Ofcom ystyried yr angen i'w sicrhau yn y ffordd sy'n rhoi'r sicrwydd gorau y ceir lefel briodol o ryddid mynegiant: adran 3(4)(g) o Ddeddf 2003.

¹ Mae cyfeiriadau at "ddarlledwyr" yn y Gweithdrefnau hyn yn cyfeirio at unrhyw ddarlledwr sy'n cael ei drwyddedu a/neu ei reoleiddio gan Ofcom, ac eithrio Gwasanaethau Darlledu Cyhoeddus y BBC yn y DU y mae gweithdrefnau eraill yn berthnasol iddynt.

² Mae gan Ofcom ddyletswydd i sefydlu gweithdrefnau o'r fath dan adran 325(2) o Ddeddf 2003.

³ Gellir adolygu a diwygio'r Gweithdrefnau sydd yn y ddogfen hon, ac unrhyw ganllawiau cysylltiedig, unrhyw bryd. Bydd unrhyw ddiwygiad mawr yn destun ymgynghoriad ymlaen llaw.

⁴ Diwygiwyd y gweithdrefnau hyn ar 25ain Medi 2023. Mân newidiadau oedd y rhain sy'n gysylltiedig â'r math o ddata personol y mae arnom ei angen pan fydd defnyddwyr yn cyflwyno cwyn i ni.

⁵ Fel BBC iPlayer ac iPlayer Kids (rhaglenni clyweledol a sain).

⁶ Mae'r gweithdrefnau ar gyfer ymchwilio i gwynion ynghylch Tegwch a Phreifatrwydd ar gael ar wefan Ofcom yn <https://www.ofcom.org.uk/cymru/tv-radio-and-on-demand/information-for-industry/guidance/procedures>

- 1.7 Mae gan Ofcom ddyletswydd arall dan adran 319 o Ddeddf 2003 i osod safonau ar gyfer cynnwys rhaglenni⁷ sydd i'w cynnwys mewn gwasanaethau teledu a radio sy'n ymddangos i Ofcom fel y rhai gorau i sicrhau "amcanion safonau" penodol. Caiff yr amcanion safonau hynny eu gosod dan adran 319(2), ac mae'n rhaid i Ofcom sefydlu codau sy'n cynnwys y safonau hyn. At ddibenion y ddyletswydd honno, mae Ofcom yn defnyddio darpariaethau Cod Darlledu Ofcom (sy'n cynnwys y Cod Trawshyrwyddo) ("y Cod Darlledu")⁸ a'r Codau y cyfeirir atynt yn y paragraff canlynol. Mae Adran 325 o Ddeddf 2003 yn mynnu bod Ofcom yn sefydlu gweithdrefnau ar gyfer trin a datrys cwynion am ddilyn safonau sydd wedi'u gosod dan adran 319 a bod gofyn i ddarlledwyr, dan delerau eu trwyddedau, lynu wrth y safonau hynny wrth ddarparu eu gwasanaethau.⁹
- 1.8 Bydd y Gweithdrefnau hyn yn rheoli cwynion ac ymchwiliadau am faterion a godir sy'n ymwneud â'r safonau a ddaw dan y Codau Ofcom canlynol: y Cod Darlledu (ac eithrio yng nghyswllt Tegwch a Phreifatwydd, neu gwynion sy'n ymwneud â Gwasanaethau Cyhoeddus y BBC yn y DU); y Cod Trawshyrwyddo, y Cod ar Amserlennu Hysbysebion Teledu (COSTA) a, phan fo'n briodol, Cod Darllediadau Hysbysebu y DU (Cod BCAP).¹⁰
- 1.9 Caiff Ofcom lansio ymchwiliadau ei hun yn ogystal ag ymchwilio i gwynion. Mae'r Gweithdrefnau mewn ymchwiliad sy'n cael ei arwain gan gŵyn ac ymchwiliad sydd wedi'i gychwyn gan Ofcom yr un fath.

Gweithdrefnau

Cwyno

- 1.10 Mae modd cyflwyno cwynion dan y Gweithdrefnau hyn i Ofcom gan unrhyw un neu unrhyw gorff sy'n credu nad yw darlledwr wedi cydymffurfio â'r safonau dan adran 319 o Ddeddf 2003 fel y cânt eu hadlewyrchu yn narpariaethau'r Cod Darlledu yn <http://stakeholders.ofcom.org.uk/broadcasting/broadcast-codes/broadcast-code/> a/neu'r Codau eraill y cyfeirir atynt ym mharagraff 1.7 uchod. Dyma adrannau perthnasol y Cod Darlledu:

- Amddiffyn Pobl Ifanc dan Ddeunaw Oed (Adran Un);

⁷ Mae cyfeiriadau at "raglenni" yn y Gweithdrefnau hyn yn cynnwys teledestun, is-deitlau, ac unrhyw beth sydd wedi'i gynnwys mewn gwasanaethau teledu a radio, ar wahân i'r rhan fwyaf o fathau o hysbysebu (Yn gyffredinol bydd yr Awdurdod Safonau Hysbysebu yn ymchwilio i gwynion am hysbysebu a thele-siopa. Serch hynny, mae Ofcom yn gyfrifol am reoleiddio rhai gofynion hysbysebu, megis hysbysebu gwleidyddol, Teledu Cyfranogiad, cwynion am Degwch a Phreifatwydd mewn hysbysebion, a chwynion neu achosion sy'n ymwneud â'r Cod ar Amserlennu Hysbysebion Teledu ("COSTA") (gweler paragraff 1.7) y bydd Ofcom yn ymchwilio iddynt dan y Gweithdrefnau hyn neu dan Weithdrefnau Ofcom ar gyfer ystyried a dyfarnu ar gwynion ynghylch Tegwch a Phreifatwydd).

⁸ <http://stakeholders.ofcom.org.uk/broadcasting/broadcast-codes/broadcast-code/> - ac eithrio Adrannau Saith ("Tegwch") ac Wyth ("Preifatwydd") y bydd Ofcom yn eu defnyddio mewn perthynas â chwynion ynghylch Tegwch a/neu Breifatwydd dan weithdrefnau gwahanol: edrychwch ar baragraff 1.3 uchod.

⁹ Mae Adran 325(1) o Ddeddf 2003 yn mynnu bod darlledwyr eu hunain (yn ogystal ag Ofcom) yn sefydlu eu gweithdrefnau eu hunain ar gyfer trin a datrys cwynion.

¹⁰ Fel y nodir uchod, yn gyffredinol, bydd cwynion am hysbysebu a thele-siopa yn cael eu hymchwilio gan yr Awdurdod Safonau Hysbysebu ("yr ASA"). Serch hynny, mae Ofcom yn gyfrifol am reoleiddio rhai gofynion hysbysebu, megis hysbysebu gwleidyddol, Teledu Cyfranogiad, cwynion am Degwch a Phreifatwydd mewn hysbysebion, a chwynion neu achosion sy'n ymwneud â COSTA y bydd Ofcom yn ymchwilio iddynt dan y Gweithdrefnau hyn neu dan Weithdrefnau Ofcom ar gyfer ystyried a dyfarnu ar gwynion ynghylch Tegwch a Phreifatwydd.

- Niwedd a Thramgwydd (Adran Dau)
 - Trosedd, Anhrefn, Casineb a Chamdriniaeth (Adran Tri)
 - Crefydd (Adran Pedwar)
 - Bod yn Ddigon Diduedd ac yn Ddigon Cywir a Gormod o Sylw i Safbwyntiau a Barn (Adran Pump)
 - Etholiadau a Refferenda (Adran Chwech)
 - Cyfeiriadau Masnachol mewn Rhaglenni Teledu (Adran Naw)
 - Cyfathrebiadau Masnachol mewn Rhaglenni Radio (Adran Deg)
- 1.11 Rhaid i gwynion ynghylch Tegwch a/neu Breifatrwydd dan Adrannau Saith (“Tegwch”) ac Wyth (“Preifatrwydd”) y Cod Darlledu gael eu gwneud yn unol â Gweithdrefnau Ofcom ar gyfer ystyried a dyfarnu ynghylch cwynion am Degwch a Phreifatrwydd”: ewch i <http://stakeholders.ofcom.org.uk/broadcasting/guidance/complaints-sanctions/fairness/>
- 1.12 Er mwyn datrys materion yn brydlon, mae Ofcom o'r farn y dylai'r rheini sy'n cwyno ddilyn gweithdrefn cwyno'r darlledwr ei hun cyn cwyno wrth Ofcom. Mae manylion cyswllt pob darlledwr ar gael ar wefan Ofcom yn <http://licensing.ofcom.org.uk/tv-broadcast-licences/current-licensees/> a <http://licensing.ofcom.org.uk/radio-broadcast-licensing/>. Os na fydd y sawl sy'n cwyno yn fodlon ar ymateb y darlledwr i'w cwyn, mae modd wedyn cyflwyno'r gŵyn i Ofcom.¹¹ Mae modd hefyd cyflwyno cwynion yn uniongyrchol i Ofcom yn y lle cyntaf: edrychwch ar baragraffau 1.17 i 1.20 isod i gael manylion am y cyfyngiadau amser ar gwynion.

Ffurff y gŵyn a'r wybodaeth i'w darparu

- 1.13 Mae Ofcom yn gofyn i bob cwyn gael ei chyflwyno ar ei ffurflen cwynion. Mae'r ffurflen hon ar gael ar wefan Ofcom yn <https://www.ofcom.org.uk/tv-radio-and-on-demand/how-to-report-a-complaint>. Fel arall, ar gyfer unrhyw gŵyn, gallwch chi gysylltu â ni yn: Ofcom, Riverside House, 2a Southwark Bridge Road, London SE1 9HA, neu ffonio 0300 123 3333 neu 020 7981 3040. Os oes gennych chi ffôn testun gallwch chi ffonio 020 7981 3043 – fydd y rhif hwn ond yn gweithio gydag offer arbennig sy'n cael ei ddefnyddio gan bobl fyddar neu drwm eu clyw. I gysylltu ag Ofcom drwy ddefnyddio laith Arwyddion Prydain, mae Gwasanaeth Cyfnwidd Fideo ar gael ar wefan Ofcom.
- 1.14 Dylai'r holl gwynion gynnwys digon o fanylion am fater y gŵyn. Yn benodol, dylai pob cwyn gynnwys:
- enw / teitl y rhaglen mae'r gŵyn yn berthnasol iddi;
 - dyddiad ac amser y rhaglen;

¹¹ Mewn achosion pan fydd cwyn yn cael ei gwneud dan weithdrefnau cwynion y darlledwr ei hun, bydd Ofcom yn disgwyl i'r darlledwr gadw'r recordiadau perthnasol, ac unrhyw ddeunyddiau perthnasol, am nifer y diwrnodau sy'n ofynnol yn ôl statud, ond gan redeg o'r dyddiad y byddai'n rhesymol i'r darlledwr ddisgwyl bod y sawl sy'n cwyno wedi cael penderfyniad terfynol y darlledwr. Dyma'r gofynion statudol, a ddaw o adran 117 o Ddeddf 1996, ac adran 334 o Ddeddf 2003. Rhaid i ddarlledwyr gadw recordiadau o raglenni radio am 42 diwrnod ar ôl y darllediad. Rhaid cadw recordiadau o raglenni teledu am 60 diwrnod ac eithrio yn achos ITV1, Channel 4, Channel 5 ac S4C sy'n gorfod cadw recordiadau am 90 diwrnod.

- sianel darlledu'r rhaglen;
- natur y gŵyn a (phan fo'n bosibl) rhannau penodol y rhaglen mae'r gŵyn yn berthnasol iddynt;
- manylion cyswllt llawn y sawl sy'n cwyno (gan gynnwys cyfeiriad e-bost pan fo'n briodol)¹²; a
- a yw'r sawl sy'n cwyno (ac, os felly, pryd) wedi cyflwyno cwyn i'r darlledwr dan sylw.

1.15 Mae'n bwysig iawn cynnwys y manylion hyn (neu gynifer ohonynt ag sy'n bosibl). Gall methu â'u darparu olygu na fydd Ofcom yn gallu ymchwilio i'r gŵyn.

1.16 Oni bai fod y sawl sy'n cwyno'n gofyn i Ofcom beidio â gwneud hynny, caiff Ofcom ddatgelu pwy ydy'r sawl sy'n cwyno i'r darlledwr sy'n destun i'r gŵyn yn ogystal â rhannu fersiwn nad yw'n gyfrinachol o'r gŵyn a gyflwynwyd er mwyn cael sylwadau. Bydd Ofcom yn ystyried ceisiadau gan bobl sy'n cwyno sy'n dymuno aros yn ddiennw.¹³

Cyfyngiadau amser ar gwyno

1.17 Dylai'r rheini sy'n cwyno gyflwyno eu cwyn i Ofcom cyn pen 20 diwrnod gwaith ar ôl i'r rhaglen dan sylw gael ei darlledu neu'r adeg pan ddigwyddodd y mater y maent yn cwyno amdano. Fel rheol, ni fydd Ofcom yn derbyn cwyn sy'n cael ei chyflwyno ar ôl y dyddiad cau hwn.

1.18 Pan fydd cwyn yn cael ei chyflwyno dros 20 diwrnod gwaith ar ôl y darllediad, dylai'r rheini sy'n cwyno egluro pam na chafodd y gŵyn ei chyflwyno'n gynharach. Bydd Ofcom wedyn yn ystyried yr holl ffactorau perthnasol (gan gynnwys esboniad y sawl sy'n cwyno dros yr oedi cyn cyflwyno'r gŵyn a'r cyfnodau cyfyngedig y mae'n rhaid i ddarlledwyr gadw recordiadau)¹⁴ wrth benderfynu a ddylai Ofcom ymchwilio i'r gŵyn ai peidio er iddi gael ei chyflwyno'n hwyr.

1.19 Os ydy'r sawl sy'n cwyno wedi cwyno'n uniongyrchol wrth y darlledwr o'r blaen, dylai'r sawl sy'n cwyno aros i weld a yw'n fodlon ar ymateb y darlledwr (yn unol â gweithdrefn cwyno y darlledwr ei hun) cyn cyfeirio'r gŵyn at Ofcom.¹⁵ Os nad yw'r

¹² Edrychwch ar Ddatganiad Preifatrwydd Cyffredinol Ofcom (sydd ar gael ar ein gwefan yn: <https://www.ofcom.org.uk/about-ofcom/foi-dp/general-privacy-statement>) i gael gwybodaeth am sut mae Ofcom yn delio â'ch gwybodaeth bersonol a'ch hawliau cyfatebol.

¹³ Nid yw hyn yn berthnasol i chwythwyr chwiban." Mae Ofcom yn "unigolyn a ragnodir" dan Ran IVA o Ddeddf Hawliau Cyflogaeth 1996 (fel y'i mewnosodwyd gan Ddeddf Datgelu er Lles y Cyhoedd 1998) y mae modd gwneud "datgeliadau cymwys" iddo ynghylch rhai materion, gan gynnwys darlledu a darparu gwasanaethau teledu a radio. Mae Ofcom wedi cyhoeddi canllawiau (sydd ar gael ar ein gwefan ar: <https://www.ofcom.org.uk/cymru/about-ofcom/policies-and-guidelines>) ynghylch sut caiff unigolion sy'n gweithio yn y sector cyfathrebu gysylltu â ni os oes ganddynt bryderon ynghylch camwedd posibl yn eu sefydliad eu hunain (neu eu cyn sefydliad) a lle na fu modd iddynt godi neu ddatrys y pryderon hynny'n fewnol.

¹⁴ Rhaid i ddarlledwyr gadw recordiadau o raglenni radio am 42 diwrnod ar ôl y darllediad. Rhaid cadw recordiadau o raglenni teledu am 60 diwrnod ac eithrio yn achos ITV1, Channel 4, Channel 5 ac S4C sy'n gorfod cadw recordiadau am 90 diwrnod. (Ond, gweler troednodyn rhif 10 uchod)

¹⁵ Dylai darlledwyr gofio bod gofyn iddynt sicrhau bod swyddogaethau Ofcom mewn perthynas â chwynion ynghylch safonau cynnwys yn cael eu dwyn at sylw'r cyhoedd. (Mae'r rhain yn cynnwys swyddogaethau sy'n galluogi'r rheini sy'n cwyno i ofyn i Ofcom ystyried cwynion pan fyddant yn

sawl sy'n cwyno yn fodlon, dylai'r sawl sy'n cwyno gyfeirio eu cwyn at Ofcom (gydag ymateb terfynol y darlledwr) cyn gynted ag sy'n bosibl, ac yn sicr cyn pen 20 diwrnod gwaith o gael yr ymateb neu'r penderfyniad terfynol gan y darlledwr perthnasol o dan ei weithdrefnau. Os nad yw'r sawl sy'n cwyno wedi cael ymateb na phenderfyniad i'w gŵyn gan y darlledwr, dylai'r sawl sy'n cwyno ei chyflwyno i Ofcom cyn pen 20 diwrnod gwaith o'r adeg y byddai wedi bod yn rhesymol iddo neu iddi ddisgwyl ymateb neu benderfyniad gan y darlledwr dan ei weithdrefnau.

- 1.20 Pan fydd y sawl sy'n cwyno'n cwyno ar yr un pryd wrth y darlledwr ac wrth Ofcom, fel rheol, ni fydd Ofcom yn symud ymlaen i ystyried y gŵyn nes i'r darlledwr gael cyfle yn gyntaf i ddatrys y gŵyn ei hun dan ei weithdrefnau ef. Mewn achos o'r fath, dylai'r sawl sy'n cwyno roi gwybod i Ofcom pan fydd wedi cael ymateb neu benderfyniad y darlledwr, a chadarnhau a yw'n dymuno bwrw ymlaen a'r gŵyn ai peidio. (Bydd yr amser yn dechrau rhedeg o ddyddiad ymateb/penderfyniad y darlledwr fel y nodir ym mharagraff 1.19 uchod).

Asesiad cychwynnol Ofcom o gŵyn

- 1.21 Mae pob cwyn yn bwysig i Ofcom gan eu bod yn ein helpu i ddeall a yw darlledwr yn methu cydymffurfio â darpariaethau perthnasol y Cod Darlledu (neu'r Cod arall y mae'r Gweithdrefnau hyn yn berthnasol iddo) mewn achos penodol. Bydd Ofcom yn cofnodi ac yn cydnabod pob cwyn a gaiff. Fodd bynnag, fel rheol ni fydd yn gohebu ymhellach ag unrhyw rai sy'n cwyno. Bydd Ofcom ei hun yn cynnal proses o asesiad cychwynnol ac ymchwiliad yn unol â pharagraffau 1.22 i 1.28 isod.
- 1.22 Yn gyntaf, bydd Ofcom yn ystyried, ar yr wyneb, a yw cwyn yn codi materion a allai fod yn sylweddol dan y Cod Darlledu (neu God arall y mae'r Gweithdrefnau hyn yn berthnasol iddo) a fydd yn cyfiawnhau ymchwiliad gan Ofcom. Bydd yn gwneud hynny gan gyfeirio at ddifrifoldeb a/neu raddfa'r mater dan sylw, gan gynnwys, er enghraifft, a yw'n ymwneud â niwed parhaus, niwed i bobl ifanc dan ddeunaw oed a/neu niwed ariannol.
- 1.23 Os yw Ofcom yn credu y dylai asesu'r mater ymhellach, caiff ofyn i'r darlledwr am gopi o'r rhaglen berthnasol ar y cam hwn, ac mae'n rhaid darparu'r copi hwnnw cyn pen pum niwrnod gwaith.¹⁶ Caiff hefyd ofyn am unrhyw dystiolaeth neu ddeunydd cefndir arall a allai, yn ein barn ni, fod yn berthnasol i asesiad cychwynnol Ofcom o'r gŵyn. Ni fyddwn, fodd bynnag, yn gofyn am sylwadau ysgrifenedig gan y darlledwr ar y cam hwn, fel arfer.
- 1.24 Ar sail asesiad cychwynnol o'r gŵyn ac adolygiad o'r darllediad perthnasol, bydd Ofcom yn ystyried a gafodd darpariaethau penodol o'r Cod Darlledu (neu God arall y mae'r Gweithdrefnau hyn yn berthnasol iddynt) eu torri sy'n cyfiawnhau ymateb gan y darlledwr yn nhyb Ofcom. Os nad oes, bydd Ofcom yn penderfynu peidio ag ymchwilio ymhellach a bydd yn cyhoeddi ei benderfyniad yn ei Fwletin Broadcast and On-demand, sy'n cael ei gyhoeddi bob pythefnos ar ei wefan:
<https://www.ofcom.org.uk/cymru/about-ofcom/bulletins/broadcast-bulletins>

anfodlon ar ystyriaeth y darlledwr o'r gŵyn. Ymysg pethau eraill, mae Ofcom yn credu y dylai darlledwyr egluro wrth y rheini sy'n cwyno y cyfyngiadau amser sy'n berthnasol ar gyfer mynd ar drywydd cwynion gydag Ofcom).

¹⁶ Mae'n amod o bob trwydded darlledu ei bod yn rhaid i'r sawl sy'n dal y drwydded wneud a chadw copi o recordiad o'i holl raglenni am gyfnod penodol o ddiwrnodau ar ôl darlledu, a rhaid rhoi recordiadau i Ofcom yn dilyn ei gais yn "ddiymdroi".

- 1.25 Bydd Ofcom yn ceisio cwblhau asesiad cychwynnol o bob cynw cyn pen 15 diwrnod gwaith.

Ymchwilio i achosion posibl o dorri'r Cod

- 1.26 Ac eithrio mewn achosion a ddaw dan baragraff 1.27 isod, pan fydd Ofcom yn credu bod darlledwr wedi methu cydymffurfio â darpariaethau penodol o'r Cod Darlledu (neu God arall y mae'r Gweithdrefnau hyn yn berthnasol iddo), bydd Ofcom yn ysgrifennu at y darlledwr perthnasol. Bydd Ofcom yn crynhoi prif bwyntiau'r gŵyn, yn nodi'r darpariaethau penodol o'r Cod Darlledu (neu arall) y mae'n credu sy'n berthnasol i'r gŵyn, ac yn gwahodd y darlledwr i gyflwyno sylwadau i ymateb i hynny (a darparu unrhyw ddeunyddiau/dystiolaeth berthnasol sy'n cefnogi ei sylwadau) cyn pen 10 diwrnod gwaith. Bydd Ofcom yn cyhoeddi manylion rhaglenni sy'n destun ymchwiliad ar ei wefan yn <http://stakeholders.ofcom.org.uk/enforcement/audience-complaints/>
- 1.27 Efallai fod achosion penodol pan fydd y mater(ion) dan sylw, ar sail y ffeithiau, yn golygu na fydd Ofcom yn credu bod angen gofyn am sylwadau gan y darlledwr ar y cam hwn. Bydd hyn yn digwydd fel rheol pan fydd cwestiwn ynghylch a yw torri Cod perthnasol yn fater o ffeithiau gwrthrychol (er enghraifft, sy'n ymwneud â nifer neu hyd hysbysebion). Yn yr achosion hyn, fel rheol, ni fydd Ofcom yn gofyn am sylwadau'r darlledwr ar y cam hwn (fel ym mharagraff 1.26 uchod). Yn lle hynny, bydd Ofcom yn ysgrifennu at y darlledwr gyda'i Safbwynt Rhagarweiniol ar sylwedd y gŵyn, fel y nodir ym mharagraff 1.30 isod. (Efallai y bydd achosion penodol eraill hefyd pan fydd ffeithiau'r mater(ion) dan sylw, yn golygu ei bod yn briodol dilyn y dull gweithredu hwn).
- 1.28 Mae Ofcom yn ceisio cwblhau'r achosion hynny y bydd yn penderfynu ymchwilio iddynt cyn pen 50 diwrnod gwaith.

Sylwadau gan drydydd partion

Mae Ofcom yn cydnabod efallai fod pobl/cyrff y gallai canlyniad ymchwiliad a phenderfyniad Ofcom ynghylch cynw effeithio arnynt yn uniongyrchol gan fod ganddynt o bosibl fuddiannau sy'n annibynnol ar ddarlledwr perthnasol y rhaglen honno (ee, cyflwynwyr, cynhyrchwyr a/neu wneuthurwyr rhaglenni annibynnol). Pryd bynnag y bo'n bosibl, dylai darlledwyr geisio ystyried a chynnwys sylwadau pobl/cyrff o'r fath yn eu cyflwyniadau er mwyn ymateb i gŵyn a chadarnhau eu bod wedi gwneud hynny wrth Ofcom.

Fodd bynnag, gall pobl/cyrff o'r fath gyflwyno sylwadau ar eu rhan eu hunain yn uniongyrchol i Ofcom mewn perthynas â chwyn y bydd Ofcom yn bwrw ymlaen i ymchwilio iddi. Mewn achos o'r fath, dylai pobl/cyrff geisio cyflwyno sylwadau i Ofcom cyn gynted ag sy'n bosibl mewn ymchwiliad i gŵyn, gan nodi a yw/i ba raddau y mae eu sylwadau yn wahanol i sylwadau'r darlledwr. Bydd Ofcom yn ystyried y sylwadau hynny fel sy'n briodol ac yn cynnwys y bobl/cyrff hynny yn ei broses gwneud penderfyniadau dan y Gweithdrefnau hyn.

Mae manylion am ymchwiliadau byw Ofcom ar gael yn ei Fwletinau Broadcasting and On Demand yn <http://stakeholders.ofcom.org.uk/enforcement/broadcast-bulletins/>

Paratoi Safbwynt Rhagarweiniol Ofcom

- 1.29 Bydd Ofcom yn paratoi ei Safbwynt Rhagarweiniol ar ôl ystyried sylwadau ysgrifenedig y darlledwr pan fydd rhai wedi cael eu darparu. Dim ond safbwynt dros

dro yw'r Safbwynt Rhagarweiniol hwn a gallai newid gan ddibynnu ar sylwadau/deunyddiau dilynol a ddarperir gan y darlledwr¹⁷: edrychwch ar baragraffau A1.32 ac A1.33 isod.

- 1.30 Bydd yr holl Safbwyntiau Rhagarweiniol drafft yn cael eu rhoi i banel o aelodau Bwrdd Cynnwys Ofcom¹⁸ i gael eu barn gynghorol. Bydd y penderfyniad ynghylch Safbwynt Rhagarweiniol Ofcom yn cael ei wneud gan uwch aelod o Fwrdd Gwaith Ofcom a fydd wedi cael awdurdod dirprwyedig priodol gan y Bwrdd. Fel rheol, dyma fyddai'r sawl sy'n gyfrifol am oruchwylio'r ymchwiliad. Bydd y Safbwynt Rhagarweiniol yn cynnwys:
- crynodeb o'r gŵyn;
 - crynodeb o ddarnau perthnasol y rhaglen/darllediad y mae'r gŵyn yn berthnasol iddynt;
 - darpariaethau penodol y Cod Darlledu (neu God arall y mae'r Gweithdrefnau hyn yn berthnasol iddynt) y mae Ofcom yn credu sy'n berthnasol i'r gŵyn; ac
 - asesiad rhagarweiniol Ofcom ynghylch a gafodd unrhyw rai o'r darpariaethau hynny eu torri a'r rhesymau dros yr asesiad hwnnw.
- 1.31 Os bydd Ofcom yn credu mewn unrhyw achos bod angen cael rhagor o wybodaeth i sicrhau ei fod yn gallu llunio ei Safbwynt Rhagarweiniol yn deg ac yn briodol, gall Ofcom ofyn am wybodaeth o'r fath cyn llunio'r safbwynt hwnnw.
- 1.32 Pan fydd Ofcom wedi paratoi ei Safbwynt Rhagarweiniol, bydd Ofcom yn ei roi i'r darlledwr (ac unrhyw drydydd parti perthnasol) ac yn gofyn am sylwadau ysgrifenedig cyn pen 10 diwrnod gwaith.
- 1.33 Mae Ofcom o'r farn y bydd fel rheol yn gallu penderfynu'n deg ac yn briodol ar ôl cael sylwadau ysgrifenedig a heb gael sylwadau llafar gan y darlledwr. Serch hynny caiff darlledwr, mewn unrhyw achos penodol, wneud cais ysgrifenedig i gyflwyno ei sylwadau ar lafar i Ofcom yn ogystal â chyflwyno unrhyw sylwadau ysgrifenedig. Bydd Ofcom yn cytuno ar gais o'r fath os yw'n credu bod gwrandawriad llafar yn briodol wrth ystyried natur y tor-amod dan sylw a chymhlethdod y materion a godir¹⁹.

Y Penderfyniad terfynol

- 1.34 Ar ôl i Ofcom gael ac ystyried sylwadau'r darlledwr (a/neu unrhyw sylwadau gan drydydd parti perthnasol) ar ei Safbwynt Rhagarweiniol, bydd yn dod i'w benderfyniad terfynol.
- 1.35 Bydd pob penderfyniad drafft yn cael ei roi i banel o aelodau Bwrdd Cynnwys Ofcom (nad ydynt wedi bod yn ymwneud â'r ymchwiliad) i gael eu barn gynghorol cyn gwneud penderfyniad terfynol. Bydd y penderfyniad terfynol yn cael ei wneud gan uwch aelod o bwyllgor gwaith Ofcom gydag awdurdod dirprwyedig priodol gan y

¹⁷ gan gynnwys unrhyw drydydd parti perthnasol (gweler y blwch testun "Sylwadau gan drydydd partion" isod).

¹⁸ Mae'r Bwrdd Cynnwys yn bwyllgor o brif Fwrdd Ofcom a sefydlwyd gan Ddeddf Cyfathrebiadau 2003. Mae'n cynnwys aelodau sydd â phrofiad helaeth o ddarlledu. Edrychwch ar <https://www.ofcom.org.uk/cymru/about-ofcom/how-ofcom-is-run/content-board>

¹⁹ Y sawl sy'n gwneud y penderfyniad terfynol fyddai'n cadeirio unrhyw wrandawriad llafar

Bwrdd, na fydd wedi bod yn ymwneud â'r ymchwiliad a/neu'r gwaith o baratoi'r Safbwynt Rhagarweiniol.

Cyhoeddi Penderfyniad

- 1.36 Cyn i Ofcom gyhoeddi'r Penderfyniad, bydd yn rhoi copi o'r Penderfyniad dan embargo i'r darlledwr, er gwybodaeth yn unig, un diwrnod gwaith cyn ei gyhoeddi.
- 1.37 Bydd y Penderfyniad yn cael ei gyhoeddi ar Fwletin Darlledu ac ar-alw Ofcom ar ei wefan yn <http://stakeholders.ofcom.org.uk/enforcement/broadcast-bulletins/>

Peidio â Datgelu

- 1.38 Mae'n rhan hanfodol o integriti prosesau Ofcom a'i allu i reoleiddio'n deg bod pob parti dan sylw yn glynu wrth y rheolau a'r gweithdrefnau sydd wedi cael eu cyhoeddi gan Ofcom, gan gynnwys y rheini sy'n ymwneud â pheidio â datgelu isod.

Peidio â Datgelu

Oni nodir yn wahanol caiff partïon i gŵyn (y rheini sy'n cwyno, darlledwyr, Ofcom ac unrhyw drydydd partïon yr effeithir arnynt yn uniongyrchol) gyhoeddi'r ffaith bod cwyn wedi cael ei gwneud neu fod Ofcom wrthi'n ymchwilio i achos. Mae modd iddynt hefyd ddefnyddio unrhyw wybodaeth sydd eisoes ar gael yn gyhoeddus.

Serch hynny, ni ddylai'r partïon ddatgelu unrhyw ohebiaeth, dogfennau na deunyddiau eraill sy'n ymwneud â'r gŵyn yn ystod yr ymchwiliad²⁰.

Gall methu â dilyn y gofynion hyn olygu bod Ofcom yn rhoi'r gorau i ystyried sylwadau'r parti.

Nid yw hyn yn cyfyngu ar yr hyn y gall Ofcom ei gyhoeddi yn ei benderfyniad ar ddiwedd yr ymchwiliad²¹.

Cyfyngiadau amser

- 1.39 Dylai'r rheini sy'n cwyno a'r darlledwyr gofio'r cyfyngiadau amser a bennir yn y Gweithdrefnau hyn. Serch hynny, efallai fod Ofcom yn credu ei bod yn briodol (er budd tegwch a/neu er mwyn cynnal ymchwiliad yn briodol) diwygio neu addasu'r cyfyngiadau amser a nodir yn y Gweithdrefnau mewn achos penodol. Dylai unrhyw un sy'n cwyno neu unrhyw ddarlledwr y mae eisio rhagor o amser arno roi esboniad ysgrifenedig i Ofcom ynghylch pam ei fod yn credu bod hynny'n briodol.

Sanctsiynau

- 1.40 Pan fydd Ofcom yn penderfynu bod y safonau yn adran 319 o Ddeddf 2003 wedi cael eu torri (fel y cânt eu hadlewyrchu yn y darpariaethau perthnasol yn y Cod Darlledu

Mae'n rhaid i Ofcom gyflawni dyletswyddau statudol amrywiol sy'n ymwneud â datgelu gwybodaeth (er enghraifft, dan Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 a Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol 2004). Efallai y bydd yn rhaid i Ofcom ddatgelu gwybodaeth a roddir iddo fel rhan o gŵyn er mwyn cyflawni dyletswyddau o'r fath.

²¹ Caiff Ofcom (wrth ymchwilio ac wrth gyhoeddi ei benderfyniad) ddal deunyddiau yn ôl os yw'n credu eu bod yn gyfrinachol, yn sensitif i'r farchnad neu â baint gyfreithiol, neu os yw'n rhwym wrth ddyletswyddau cyfreithiol eraill i'w diogelu rhag cael eu datgelu. Mewn achosion o'r fath, bydd y darlledwr yn cael gwybod bod deunyddiau perthnasol wedi cael eu dal yn ôl, ac yn cael y rhesymau dros hynny.

neu God perthnasol arall), gall Ofcom ystyried ei fod yn cyfiawnhau ystyried sancsiwn statudol yn erbyn y darlledwr. Os felly, bydd Ofcom yn egluro hynny yn ei Benderfyniad (dan baragraffau 1.34 a 1.35 uchod) a bydd y “Gweithdrefnau ar gyfer ystyried sancsiynau statudol mewn achosion o dorri amodau trwyddedau darlledu” yn berthnasol.²² Mae'r rhain ar gael ar wefan Ofcom yn <https://www.ofcom.org.uk/siteassets/resources/documents/tv-radio-and-on-demand/broadcast-guidance/july-2013/gweithdrefnau-ar-gyfer-ystyried-sancsiynau-statudol-mewn-achosion-o-dorri-amodau-trwyddedau-darlledu.pdf?v=382857>.

Cyfarwyddiadau

- 1.41 Dan y Deddfau Darlledu²³ mae gan Ofcom y pŵer i gyhoeddi cyfarwyddyd yn unol â thrwydded darlledwr.
- 1.42 Caiff Ofcom gyhoeddi cyfarwyddyd o'r fath mewn unrhyw achos y mae'n credu sy'n briodol. Gall hyn gynnwys achosion, er enghraifft, lle mae Ofcom yn credu:
- bod y darlledwr wedi torri Cod perthnasol yn ddifrifol, ond nid yw Ofcom yn credu bod hynny'n cyfiawnhau ystyried sancsiwn yn erbyn y darlledwr dan Weithdrefnau Sancsiynau Ofcom y cyfeirir atynt ym mharagraff 1.38 uchod;
 - nad yw darlledwr wedi cydymffurfio'n brydlon ag unrhyw ofyniad perthnasol; a/neu
 - y ceir rhesymau eraill sy'n golygu ei bod yn briodol i ddarlledwr gymryd cam penodol.
- Bydd Hysbysiad Cyfarwyddyd fel rheol yn cael ei gyhoeddi ar Fwletin Broadcast and On-demand Ofcom.
- 1.43 Os na fydd darlledwr yn cydymffurfio â chyfarwyddyd a gyhoeddir gan Ofcom yn unol â'i drwydded, gall hyn arwain at ystyried sancsiynau statudol yn erbyn y darlledwr (er enghraifft, rhoi cosb ariannol, neu ddirymu trwydded). Mewn achosion o'r fath, byddai'r Weithdrefn Sancsiynau y cyfeirir ati yn y paragraff blaenorol yn berthnasol.

²² Dan delerau ei Femorandwm Cyd-ddealltwriaeth gydag Ofcom, caiff yr Awdurdod Safonau Hysbysebu wneud cais i Ofcom ystyried sancsiwn statudol mewn achos hysbyseb. Mewn achosion o'r fath, fel rheol, bydd yr Awdurdod Safonau Hysbysebu wedi cyhoeddi bod ei god wedi cael ei dorri.

²³ Gweler, er enghraifft, adrannau 4(2) ac 87(2) Deddf Darlledu 1990.